

ale průměrně kratší dobu a s menšími ztrátami na mzdách, než ve stejném měsíci roku minulého. — Z 33 celkem letos v září zaznamenaných stávek (výluk v září t. r. nebylo) připadla skoro polovina (16) na živnosti stavební; ostatní případy byly roztržštěné. — Požadavkem stávku odůvodňujícím bylo většinou zvýšení mezd.

Cukerní výroba v říjnu t. r. (v 1. měsíci kampaně) je v rep. jako celku proti výrobě v říjnu loňského roku menší. Zpracovalo se 21 mil. 219.228 q řepy, což je o 1,381.833 q méně než loni, kdy bylo zpracováno 22,601.063 q. V číslech relativních činí úbytek 6.11%. Cukru bylo vyrobeno loni 3,465.747 q, letos 3,184.208 q, takže pokles činí 8.65%. V jednotlivých zemích je oproti loňskému roku patrný v Č. podobně jako v rep. jako celku pokles jak ve zpracovaném množství řepy o 9.94%, tak i v množství vyrobeného cukru o 15.28%. Morava a Slezsko vykazuje v množství zpracované řepy letos v říjnu oproti stejné době roku loňského rovněž pokles o 1.62%, cukru se však vyrobilo o 0.61% více než loni (loni 1,091.500 q, letos 1,098.199 q). Na Slovensku pak bylo letos jak zpracováno řepy o 3.09% více, tak i vyrobeno větší množství cukru o 13.37%, než za stejnou dobu roku loňského. Vzrůst tento však neměl vzhledem ke své poměrné nepatrnosti k úbytku v jiných zemích žádného vlivu na celkový pokles jak množství zpracované řepy, tak i množství zpracovaného cukru na celém území rep. v říjnu roku letošního proti stejné době roku loňského.

Výsledek sklizně v ČSR. možno označiti za velmi dobrý. Jedině sklizeň pšenice v četných krajích nepříznivě překvapila. Byla totiž pšenice v míře dosud neobvyklé zachváčena rzí obilnou (hlavně na východě Slovenska a Podk. Rusi), kde následkem toho byla sklizeň pšeničného zrna nejen podnormální, ale i velmi špatná. Bude tedy nutné opět dovážeti značné množství pšenice, i když proti předešlému roku množství omezené. — Výtečné úrody, značně lepší, než leta předcházející, dosaženo bylo v žitě. Podobně i sklizeň ječmene, ovsa a kukuřice byla vyšší. Sklizeň všech luštěnin byla rovněž velmi dobrá. Pícnin sklizeno asi stejné množství, jako v roce 1930. V následujícím uvedena budou data o celkovém výnosu letošní sklizně obilnin ve vagoněch po 100 q ve srovnání s lety minulými. Sklizeň za rok 1931 byla však abnormálně nízká, proto uvádíme i data za rok 1930, kdy úroda byla přibližně normální. První číslo značí sklizeň roku letošního, druhé r. 1931 a třetí roku 1930. — Pšenice ozimá: 139.309 — 106.574 — 133.657. Pšenice jarní: 6940 — 5641 — 4162. Žito ozimé: 214.242 — 135.613 — 176.402. Žito jarní: 3347 — 3155 — 2355. Ječmen ozimý: 1181 — 860 — 1952. Ječmen jarní: 149.309 — 106.601 — 119.827. Oves: 166.383 — 122.461 — 130.782. Kukuřice: 30.928 — 22.771 — 24.850. (Všechna data týkají se výnosu zrna předního i zadního dohromady.) — Celkový výnos všech obilnin obnášel na území republiky Československé v r. 1932 — 711.639, v r. 1931 — 503.676, v r. 1930 — 593.897 vagonů po 100 q zrna předního a zadního dohromady. Je tedy v tom směru výnos sklizně letošního roku oproti výnosu sklizně v r. 1931 větší o 41.29%, oproti výnosu sklizně v r. 1930 větší o 19.83%.

Zakladatelský ruch uvádím v ČSR. čísla, která udávají vývoj jeho v září r. 1932 (v závorce data za září 1931). Založeny byly v září akciové společnosti 2 (2), spol. s ruč. obmezeným 6 (8). Celkový kapitál nově založených společností činil u spol. akc. 6,100.000 Kč (1,800.000 Kč), u spol. s ruč. obmezeným 2,800.000 Kč (2,810.000 Kč). Zvýšen nebyl společenský kapitál letos u žádné ze společností (loni u 1 akciové o 1,940.000 Kč a u 3 s ruč. obmezeným o 510.000 Kč), snížen byl společenský kapitál letos v září u 4 spol. akciových a to o 79,600.000 Kč (loni v září u 3 spol. o 11,340.000 Kč) a u jedné spol. s ruč. obmezeným o 750.000 Kč (loni u žádné). Zrušeny byly společnosti akciové 2 (2), spol. s ruč. obmezeným 5 (5). Úhrnný kapitál zrušených společností činil u prvních 2,500.000 Kč (4,000.000 Kč), u druhých 922.000 Kč (713.000 Kč). Celkový výsledek zakladatelského ru-

chu je u společností akciových minus 76,000.000 Kč (minus 11,600.000 Kč), u spol. s ruč. obmezeným plus 1,128.000 Kč (plus 2,607.000 Kč). Úhrnem u obou druhů společností byl celkový výsledek zakladatelského ruchu v září r. 1932 minus 74,872.000 Kč, v září roku loňského pak jen minus 8,993.000 Kč. Byl tedy tentýž čas loňského roku zakladatelskému ruchu příznivější, než roku letošního, a to o 66,879.000 Kč.

Konkursy a vyrovnání. Insolvencí za září přibylo o 63 případy proti předchozímu měsíci. Vyhlášených konkursů bylo v září 97, v srpnu 92 (loňského roku 81 — 66), zavedených vyrovnávacích řízení v září 337, v srpnu 279 (loňského roku 279 — 166). Vzrůst tento je sezonním úkazem po předchozích srpnových soudních prázdninách a je také o mnoho menší, než za stejnou dobu loni, i když úhrn insolvent, který letos v září činil 434 případy, byl vyšší, než před rokem, kdy činil jen 360 případů. Jedná se však o insolvence menšího obsahu, jak je zřejmo z předlužení připadajícího na jeden známý případ. Úhrnné předlužení u všech známých případů činilo letos v září 52,311.000 Kč, roku loňského v září 47,060.000 Kč. Obnášelo tedy letos průměrné předlužení na jeden známý případ v případech, kde byl znám dlužníkuv status, pouze asi 120.000 Kč proti 131.000 v téže době loni. — Největší počet insolventů připadal v září t. r. na obchod (198; loni 166), pak na průmysl a živnosti (154; loni 116), po té na zemědělství (49; loni 40); ostatní případy byly roztrženy.

Doprava. Železnice. Na všech čs. drahách stát. a na soukr. v provozu stát. dopraveno bylo v tunách dle celkové váhy dopraveného zboží v červenci t. r. (novějších dat dosud není) 4,009.037, v červenci roku minulého 5,753.331. Z toho připadalo v červenci 1932 na přepravu místní 2,967.774 t, na přepravu zahraniční u dovozu 366.970 t, u vývozu 435.004 t, na přepravu průvozní (vystoupilo z ČSR.) 239.289 tun. V červenci roku 1931 pak připadalo na přepravu místní 4,035.209 t, na přepravu zahraniční u dovozu 711.725 t, u vývozu 657.817 t, na přepravu zahraniční 348.580 t.

Řeky. Na Labi a Vltavě v dopravě lodní i vorové dohromady bylo v červenci 1932 úhrnem dopraveno 201.701 t (v září t. r. pak 199.058 t), na Dunaji v dopravě lodní a vorové činil průvoz čsl. úsekem u Bratislavy v červenci t. r. 105.233 t (v září t. r. 115.761 t).

Motorových vozidel nových přibylo v září 1932 (v závorce data za srpen): osobních automobilů 902 (883), nákladních automobilů 175 (153), autobusů 33 (12). Podle zemí výroby bylo nejvíce vozidel československých, z nichž největší počet vyrobily továrny Praga, Tatra a Škoda. Peterka.

Přednáška ředitele Mezinárodního úřadu práce Harolda Butlera v Praze. Ředitel Mezinárodního úřadu práce v Ženevě Harold Butler přednášel dne 10. listopadu 1932 v Sociálním ústavu československé republiky na thema »Sociální hlediska světové krise«. Úvodem zmínil se přednášející, že chce jako jeho předchůdce, zesnulý ředitel Albert Thomas, pěstovati a prohlubovati styky se Sociálním ústavem Československé republiky. Vážnost světové krise projevuje se svými následky. Na jedné straně je to zmenšení mezd a platů, na druhé straně je to ztráta a zmenšení zisků. Prvořadým následkem světové krise je však nezaměstnanost. Někteří národohospodáři tvrdí, že z příčin krise je také sociální pojištění. Na to lze odpověděti, že Amerika, kde sociální pojištění nebylo uzákoněno, pocituje krizi velmi tíživě. Sociálního pojištění je dnes třeba více než kdykoliv jindy. Národohospodářské následky nezaměstnanosti jsou veliké, uvážíme-li, že podle nynějšího odhadu je na světě 25 až 30 milionů nezaměstnaných. Počítáme-li na jednoho dělníka 3 členy rodiny, pak je na světě asi 100 milionů lidí, trpících následky nezaměstnanosti, tedy lidí bez kupní síly. Avšak i kupní síla zaměstnaných osob je podstatně zmenšena. Řečník pokládá za jediné východisko z krise obnovení důvěry v budoucnost, víry, že nynější podmínky světového hospodářství jsou aspoň